

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denašnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Goriški Slovenci

so ob novem letu dali lep izgled rodoljubnosti nam vsem družim slovenskim sobratom. Izpoznavaši, da se nam, ki imamo z ljutim tuje-rodnim ali celó potujčenim protivnikom preteško borbo za življenje narodovo, za slovanško biti ali nebiti, nij koristno mej soboj pobijati; videči, da imamo premagati še v samem našem narodu toliko apatije, da nam je še povsod vzbuditi narodno zavest in ljubezen do domovinskih tal, do domačega jezika in domače šege: naredili so spravo ali premirje in so svoje moči na novinarskem polji — ki je za denašnje politično delovanje mej Slovenci najvažnejše — zopet zjedini in tako okrepili. Pogoji so sledeči:

1. Osnovale se bode novo politično društvo z imenom „Sloga“. Načelo tega društva je: „Društvu je namen varovati in braniti vse pravice Slovencev na Goriškem, pospeševati njim na korist vse, kar sega v njihovo narodno, družbinsko (socijalno), gospodarstveno in politično življenje, in delati za napredek in pravo svobodo. Društvo pa se ne vtika v strogo verske zadeve in ne bode nič učinilo, kar bi znalo žaliti slovenskemu narodu priljubljeno vero, njene zavode in duhovenski stan.“

Pravila društva, kakor so jih podpisani dogovorno sestavili, spadajo k tej poravnavi.

Novo politično društvo „Sloga“ ima biti izraz sprave mej dosedanjima strankama Staro in Mladoslovencev na Goriškem. Zatorej se bodo podpisani brigali in za to skrbeli, da bi pristopili k temu skupnemu političnemu društvu dosedanji društveniki „Gorice“ in „Soče“ v prav obilnem številu.

2. Kakor hitro boste politični društvi „Gorica“ in „Soča“ razpuščeni in bode novo politično društvo ustanovljeno in si izvolilo stolni odbor, bode nehal izhajati tednik „Glas“ in postane tednik „Soča“ glasilo narodno-političnega društva „Sloga“ in ta dostavek ima ta tednik koj pod naslovom „Soča“ na čelu natisnjen imeti.

Načela, po katerih se ima list „Soča“ ravnati, so sploh pravila novega političnega društva „Sloga.“ List „Soča“ nema razpravljati cerkvenih ali verskih vprašanj, in torej nema delati propagande za vero, za njene zavode ali za duhovenski stan; na drugej strani pa tudi ne sme kritikovati vere, njenih zavodov ali duhovenskega stanú. Imajo se pa v listu navesti dejanstvene dogodbe in vprašanja, ki segajo v vero, ki se tičejo njenih zavodov in duhovenskega stanú, torej popolnem objektivno, brez da bi list se potezal za taka vprašanja ali da bi se proti temu izrazil: z eno besedo smejo se taka vprašanja le navesti, kakor to zvesta zgodovina stori; kritika ugodna ali neugodna ima izostati.

Ravno tako se imajo sprejemati v list „Soča“ kot „gola facta“ vse spremembe duhovenskega stanú in take, ki segajo v verske zadeve in njene zavode, toda brez vsake ugodne ali neugodne kritike.

Kar se tiče narodnih strank slovenskih in slovanskih, ima list vselej zagovarjati spravo in edinost, in vsaka kritika nasprotnih strank mora biti dobrohotna, objektivna, tako, da ne žali nobene stranke in pospešuje spravo in zjedinenje mej njima.

Da se bode list „Soča“ uredoval po pravilih novega društva „Sloga“ in ravnal po načelih ravno navedenih, to bode nadzoroval poseben odbor štirih udov, in sicer dveh posvetnih in dveh duhovniških v Gorici, katere izvoli odbor novega društva „Sloga“ iz svoje

srede ali iz srede društvenikov; vendar pa morajo vsi štirje udje tega nadzorovalnega odbora imeti stalno stanovanje v Gorici.

Kakor naši bralci vidijo, so pogoji taki, kakoršne smo mi od nekdanj zahtevali. Vere ne mešati v narodne in politične stvari, pa je vse. Vero naj zagovarjajo Daničarji mi pa bodimo narodni vsi, pa je zloga in sprava lehka!

Kar se tiče družega, uredovanja „Soče“ ali lista sploh, je tudi lehka stvar ali pa tako teška, da je neizpeljiva, — kakor se vzame. Če bode vladala strpljivost, dobra volja na obeh straneh, „caritas“ in „libertas“ na obeh straneh — potem pojde stvar lepo in gladko. Če pa bode v cenzuri kdo, ki bode za vsako besedo iskal kaj skritega, ali ki se bode držal črke pismene pogodbe pa jej preširno interpretacijo podkladal — potem bi moral urednik tacega lista biti tak bog, ki vsem ustreže; tacega pa nij. Upamo pa, da bode prvo. — Sicer pak naj bi duhovniki po drugem Slovenskem, kar se politične modrosti tiče, posnemali goriške tovariše. Narodna slovenska stranka je preslaba, da bi se mogla cepiti.

Ministerska kriza.

V dunajskih ministerskih krogih zopet hudo vre. Ako je ikako resnično parlamentarno in ustavno življenje v našem cesarstvu, mora naše ministerstvo odpovedati se in drugim možem prostor narediti, boljšim in odločnejšim. Mi v provinciji sicer kasnimo in moremo stvari smatrati le po splošnem vtisu, ki ga iz središča dobivamo. Ali ta je tak, da zopet ne bomo mogli vedeti, kako je možno, da tako ministerstvo na vladi ostaje, kakor je zdaj, ko vendar njegovi lastni organi prinašajo velike nezaupnice o njem.

Dunajska „Montags- Revue“, časopis, ka-

Listek.

Osoda prve slovenske drame.

V pismih mojega pokojnega nepozabljivega prijatelja Stanka Vraza do dr. F. Preširna v letošnjem matičnem letopisu razglašenih omenja ono iz leta 1837. (vide Letopis 1875, str. 163.) mojih prvih literarnih poskušenj sledečimi besedami:

„Hier (v Gradcu) befindet sich ein 19 jähriger Slovene, der viele philologische, ästhetische, historische Kenntnisse und viel Liebe für die Slovenität besitzt, ausser einigen kleineren Liedern gegenwärtig an einen Originaldrama arbeitet. Schade, dass ihm bei seinem glühenden Eifer nicht jetzt schon die gehörige Gewandtheit im Versbaue zu Gebote steht!“

Omenjeno dramo pod naslovom: „Nevesta iz Otoka Cypros“ sem jaz začel

sestavljati jesen leta 1836, ko sem iz mariborske gimnazije prišel na vseučilišče v Gradec, torej blizu pred 40 leti. Pisal sem takrat, kakor moj prijatelj Stanko Vraz, slovenski in „ilirski“. Prvi čin sem dogotovil v slovenskem jeziku, vendar sem po nagovarjanji Vrazovem drugi in tretji čin izključivo spisal v „ilirščini“, in tudi pozneje prvi čin v „ilirščino“ prestavil. Dramo sem po večkratnem vsestranskem piljenji dogotovil leta 1838 okolo božiča. Mej tem se je Stanko v Zagreb preselil in jaz mu pošljem koncem leta 1838 v Gradcu puščen zabojček, v katerem je bilo razven nekoliko izposojenih knjig, obleke in itd. tudi moj rokopis vložen, da ga Vraz prebere, presodi, popravi in popili.

Zabojček je prevzel nek grašk speditour in ga poslal čez Brežice v Zagreb, v Brežicah ga je harmica odprla, in ker so najina imena

policiji strah delala, so uradniki planili čez knjige in rokopis, in vse konfiscirali. Zastonj sva oba svoje stvari nazaj zahtevala, knjigam in mojemu rokopisu nij bilo sluha ne duha do denašnjega dne. Družega prepisa nijsem imel in tako je jugoslovanska literatura prišla ob dramo. Res je, da so moje vrstice bile štor-kljaste in ne tako gladke kakor Vrazove, vendar bi vsaj jaz imel po pretečenih 40 letih veliko veselje, ako bi rokopis mogel zopet nazaj dobiti. Brž ko ne, so ga v Gradcu ali na Dunaji uničili, ker odpisalo se mi je uradno iz Brežic, da so se vsi spisi na Dunaj ministru policijstva poslali.

Na Ponikvi 1. januara 1876.

Davorin Terstenjak.

Glava.

(Konec.)

Čem bolj je organizacija možjan zahomatana, in čem večji je posebno možjanina velikih

teri piše samo to, kar ima od ministerstva povelje pisati, govori v zadnji številki, da naše polovice ministri Auersperg, Lasser in drugi nečejo Magjarom njih terjatev nikakor privoliti. To so si torej premislili, predno so stvar vsemu cesarstvu na poročilo v tisk dali v glasilu, o katerem vsak človek ve, da je od njih plačano in od njih navdihovano. Tedaj morajo „mož beseda“ ostati, ali pa odstopiti. O tem nij pregovarjanja ako so ustavni in palamentarni ministri.

Kako pa to pojde? Teško, kajti isti oficiozni list prinaša potem, ko je ono osodno besedo rekel, na drugej polovici jako imenitno, poročilo, da so ogerski ministri prehiteli naše, da so se zagotovili priznanja najvišjih krogov za svoje plane: za ustanovljenje samostalne ogerske državne denarne banke, neodvisne od dunajske nacionalne banke. Tisza zmagaje. Cislejtanski ministri nemajo nobenega vpliva. To se hoče s tem reči. In vsled tega po vseh javnih državnih pravilih nij izgreda družega, nego odstopiti, ali pa udajati se na milost in nemilost Magjarom. Obadvoje je žalostno. Ali zdi se nam, da bode naše ministerstvo tudi naj novejšo magjarsko kľofuto spravilo mirno v žep — žalibog! — in tako bodemo imeli ministersko krizo v teoriji, ali v djanji ne. Bog daj da bi se naša bojazen ne izpolnila, bila bi gotova korist naše države, naj stvar pade na desno ali na drugam.

Iz člankov dunajskih in peštanskih novin se vidi, da je situacija močno napeta. Magjari so ponosni in zaupajo trdno na zmago. Nemci se srdé in na srce pokladajo svojim ministrom naj se ne udado. V hrvatskem listu beremo, da Magjare podpira Bismark, ker je Tisza v Berlinu dobil obljubo, da dobi Ogorska denarja za ustanovljenje svoje nacionalne banke. Da je Bismarku personalna unija v Avstro-Ogerskej najljubša, to je jasno iz vsega, celo iz zadnjega članka proti Šmerlingu. Iz vsega je pa razvidno, kako napačno so ustavoverci ravnali, ko se nijso hoteli pobotati s Slovani, da bi bila Cislejtanija dovolj močna nasproti magjarskim pretenzijam. Sedaj zarad tega padajo sami, in bog ve kaj iz tega vzraste za nje in za nas!

Jugoslovansko bojišče.

„Pol. Corr.“ piše: iz Dubrovnika in iz Carigrada se poroča, da je Rauf-paša v petek pred novim letom vendar-le Nikšić z živežem oskrbel. Če je to res, potem je bil zadnji naš

telegram iz Spljeta v drugej polovici neistinit, da si je dalmatinski „Narodni list“ dobil iz Cetinja popolnem podobno poročilo. „Pol. Corr.“ pravi, da so vstaši najprej zmagali, potem pa vsled neskrbnosti Peko Pavlovića zmagani bili. To ne de sicer mnogo. V vsakej vojski včasih sreča omahuje. Čudno je le dosedaj bilo, da so Turki tako slabo držali se, ki imajo vendar urejeno vojsko. Vstaji tudi to ne bode škodilo, spomlad postavi še druge boritelje na bojno polje.

Iz Kostajnice se poroča, da so bosenski vstaši pri Drakšeniću napali Turke, razbili jih, več glav posekali in nekaj konj osvojili.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 5. januarja.

Dunajska „Deutsche Zeitung“ poroča, kakor trdi iz popolnem dobro podučenege vira veleznamenito vest, da Magjari hočejo, naj se cesarjevič **Rudolf** dá uže to leto, za časa življenja svojega očeta cesarja Franca Josipa kronati za ogerskega kralja. S tem hočejo dualizem utrditi, dosedaj kolikor toliko bolj neutralne dvorne kroge za ogerske koristi zavzeti in proti Cislejtaniji rabiti. Tako glosira „D. Ztg.“ to nameravanje. Radovedni smo, kaj poretó druge novine o tem prevažnem odkritju. Mi si ne upamo pre naglo o tem sodbe izreči, da-si nam je jasno, kaj nij v interesu Slovanstva.

Vnanje države.

Ruska vlada namerava, če je neka pariška govorica resnična, v kratkem v Parizu in Londonu eno milijardo frankov na posodbo vzeti. To se veže z ruskimi osnovami v orijentu.

Na **Francoskem** se je posebno od leta 1859 naprej, ko je Napoleon avstrijskemu poslancu za novoletnico na pol naznanil vojno, vsako leto ob tem času poslušalo, kaj bode uzurpator govoril. Letos ne. Predsednik republike nij niti političnega govora govoril.

Pač pak se je razglegal burni klie: živel republika! ko je predsednik Audiffret javljal, da se narodna skupščina razhaja. To je najlepša čestitka za novo leto Francozom. Audiffretov govor diha sovraštvo do Napoleoncev, ker dejal je: v vojni ki jo je neumnost začela, izdala nas je sreča. Ustava naša je morda še nepopolna, ali brez nje bi bila anarhija.

Garibaldi nasvetuje **Italijanom** ta-le finančni plan: Odpravite stoječo vojsko, pa naj se vsak Italijan sicer uri v orožji, da bode milične vojske 2 milijona; znižajte število uradnikov. Oboje tudi drugje nasveta vredno.

možjan, kar posebno nahajamo pri človeku, tem večja so njih psihična dela. Kaže nam izkušnja, da se psihična dela premenjujejo v diverzni starosti, posebno pri človeku. Strinjajo se duševna dela možjan z drugimi organskimi funkcijami v tem začasnem premenjanji, v napredovanji in zopet odnemanji; razvijajo se duševna dela prav po postavah organizma, kakor funkcije družih organov trupla. Ako razvitek možjan zaostane ali na ta ali oni čin, na pr. če se fontanele pri otroku prekmalu zakoščenijo, kakor se najde pri sporadičnih idijotih, ali če so tla črepinje krajša, kakor se najde pri endemičnem idijotizmu na alpah, ali če zaostane črepinja obče v rasti, kakor se najde še dandenes pri idijotih na savojenskih alpah, vidi se zmirom, da jim manjka vselej inteligencije. To so nam vedni dokaz vsi idijoti.

Pravi sedež zavesti in inteligencije so pa

veliki možjani. Bolezni obeh polovic velikih možjan, kakor tudi prirojeni majheni možjani so neizbegljivi vzrok topoglavosti.

Poudarjati morem, da, „če so obe polovici velikih možjan bolni ali v rasti zaostali, našlo se je, da nijso zavest in inteligencija nič trpeli, ko je ena polovica možjan skoro vsa manjkala. N. pr.:

1. Neka osoba se je dolgo časa v nekej bolnici v Parizu zdravila, njeni strežaji, kakor vsa njena okoliščina so jo imeli za zlo inteligentno; slučajno umrje ta osoba v bolnici, in našli so pri avtopsiji, da je bila jedna polovica možjan za polovico manja, kakor druga.

Dr. Krater v Dalmaciji je opazoval jeden zelo interesanten kazu, katerega je tudi priobčil:

Dva moža sta se hudo skregala, naenkrat zgrabi jeden težak kamen, in udari svojega nasprotnika z njim z veliko močjo po

Domače stvari.

— (Baron K. Wurzbach) je bil potrjen od cesarja kot predsednik kranjske kmetijske družbe.

— (Denes je slovensko gledališče), predstavljala se bode burka „Črevljarska učenca“ s petjem v treh dejanjih. Ker je praznik se nadejamo, da bodo gledališčni prostori prenapolnjeni.

— (Konstitucionalno društvo) v Ljubljani, recte nemškutarško-birokratsko politično društvo ima 7. t. m. v kazini občini zbor.

— (Nemško gledališče) baje odslej prevzame nemško gledališčno podporno društvo samo v roke.

— (Iz Krškega) se nam 4. t. m. piše: V nedeljo 9. januarja napravi pevsko društvo v Krškem v gostilnici g. Karelne Schönerja besedo s petjem, tombolo in plesom. Čisti dohodki te besede namenjeni so šoli v Krškem. Pri tej besedi bode nastopil prvič zbor krških in videmskih gospodičin in gospij pevkinj. — Začetek ob 7 uri zvečer. K tej veselici vabi vse šolske prijatelje uljudno odbor.

— (Zoper novo mero in vago) je po deželi mej vedno konservativnim kmetstvom velika opozicija. Kakor želimo, da se racionalna nova uvedba kmalu uživi, vendar bi želeli, da dotične oblasti računajo z razmerami, z nevednostjo itd., ter ne kaznujejo preostro, posebno s početka ne.

— (V Mariboru) je imel neki jezuit pridigovati, a župan Reiser mu je prepovedal ker vlada po mestu epidemičen šarlah, in ker meni, da velik del prebivalstva ne bi rad videl jezuita pridigovati, ter bi se še kakov hrup naredil; tudi navaja župan, da mariborska duhovščina z vspehom pastiruje, da torej še jezuita nij treba. Škof g. Stepišnik se je proti temu odloku pri graškem namestništvu pritožil, ali brez vspeha. Mariborski mestni zbor je pa enoglasno potrdil Reiserjevo stopanje.

glavi; ta pade na tla, kmalu se pa zopet pobera, ter gre še sam k sodnji se pritožiti; zdravniki so ga prevezali, in bil je res 20 dnij pri popolnej pameti, niti zavest, ne inteligencija ga nijste zapustili. 21. dan pa mu postane naenkrat slabo, pade na tla in umrje. Pri nekroskopiji se je našlo, da je polovica velikih možjan ognjena. Da se je pa cela polovica ognjojila, bilo je vendar nekaj časa potrebno.

Dalje pripoveduje John Adanson neki drugi interesantni slučaj: Sekal je nek mož drva; po nerodnosti se rani na glavo; bil je en obok leve stranske kosti v možjani, kakor ena pest; ranjenec je vendar popolnem ozdravel; živel je še 15 let potem, ne da bi ga bile duševne moči kedaj zapustile.

Povsod velja postava, kjer so organi dvojni, da, ako jeden organ zbolí, ali če je pomanjkljiv, ali če ga sploh nij, da prevzame

Črevljarska učenca.

Burka s petjem v treh dejanjih, po Alojzij Berlavej
„Unsere Lehrbuben“, predelal F. Končan.
Godba F. Stenzelnova.

Odgovorni vodja g. J. Kocelj.

Osobe:

Leontina pl. Milonska — — — — — gdč. Podkrajškova.
Gad, njen kurator — — — — — g. Kocelj.
Alojzij pl. Gerič, uradnik — — — — — g. Jekovec.
Anton Smola, ženski črevljar — — — — — g. Trnovec.
Reza, njegova soproga — — — — — * * *
Franjo, Smolov sin iz prvega
zakona — — — — — g. Schmidt.
Nacelj, učenca — — — — — gospa Odijeva.
Toni (Lah), pri Smoli — — — — — g. Kajzel.
Marijana, šivilja — — — — — gdč. Ledarjeva.
Uzmaj — — — — — g. Š. Paternoster.
Pepa, Gadova kuharica — — — — — gdč. Namretova.
Jerica, išinja pri Leontini — — — — — gdč. Tekalčeva.
Ljubljanski pesnik — — — — — g. Ivan.
Zalka, cunjarica — — — — — gdč. Vrtnikova.
Lencika, njena sorodnica — — — — — gdč. Ihanova.
Rokodelski učenec — — — — — ml. Karol.
Ciprjan Čern, sodnijski sluga — — — — — g. Gorenec.
Jurij, ključarski učenec — — — — — gdč. Nagelnova.
Jetnik — — — — — g. Štirski.

Razni rokodelski učenci, posli, sodnijski sluga, čuvaji.
Drugo dejanje se 14 dnij pozneje vrši.

* * * Gdč. Franja Zoretičeva sodeljuje iz prijaznosti.

Pri predstavi svira c. kr. godba 46. polka pešcev
vojvode Sachsen-Meiningen.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri — Začetek ob 7. uri zvečer.

Prihodnja slovenska predstava bode v ponedeljek
10. januarja 1876.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Ljubljani.

30 let uže je ajj boleznj, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze in nadhu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v nšesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicne, mej njimi pričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicne na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika D. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofije Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsni in čutničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière pričel sem jo rabiti in zagotovem Vas, da se četim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresnja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženju čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanolična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvale, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tišanju v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

Razne vesti.

* (Vkupaj zraščena dvojčka.) Piše se iz čeških toplic: Pred nekaj dnevi porodila je tu žena necega rudarja v Theresienfeldu v nekej mali vasi, dve deklini, kateri ste bili od rami do pasa vkupaj zraščeni, glavi nogi rameni pak so bili popolni. Dvojčka sta umrla v malo urah, mati je hudo bolna.

* (Morilci Sonzogna.) Pred nekaj dnevi odpeljali so v Rimu Josipa Luciana iz ječe „Alle carceri nuove“ v „Regina Coelli“. Radi previdnosti transportirali so ga v zaprtem vozu in stavili še dva karabinijera na stran voza. Ko pak se je voz peljal črez most pred kastelom „Sant' Angelo“, hotel je Luciano iz voza skočiti, da bi se bil v vodo vrzel. Karabinijeri zadržali so ga. Ujetnik začel je jokati in vpiti: „Pustite me, da skočim v Tiberio! Kaj hočem več na svetu? Za me je uže vse prešlo“.

Poslano.

Gosp. L. Sadar-ju, učitelju

Loki.

Ker mi na pismo odposlano Vam dne 28. okt. p. l. še zdaj nij došel odgovor, jaz pa od Vas kot zastopnika učiteljstva pojasnila v oni reči zahtevati morem dovoljujem si, poprašati Vas po javnem poti, zakaj še doslej nij nobenega odgovora, mislite li ga odlagati ad graecas calendas?

Ker se mi uriva ta misel, opozorujem Vas še enkrat na ono pismo, nadejaje se potem blagovoljnega odgovora na ventilirano vprašanje, katero je po mojem mnenju stvarno važno. Fiat!

V Kranji 3. januarja 1876.

M. Ivanetič,
učitelj.

drugi vso nalogo onega in se vsled tega potem močnejši organizira. Ravno tako je tudi pri možjanih, kakor sem uže vzgled navel.

Še je mnogo posameznih delov možjan, kateri imajo svoj pomen, katere so fizjologi natanko opazovali; marsikatero žival so zavoljo njih trpinčili; skleпали so tudi iz patoloških opazovanj, posebno pri človeku.

Tu se pak ne dá direktno eksperimentirati; skušnja nam namreč kaže, da se iz patoloških opazovanj napačni rezultati dobivajo in sklepa se mnogokrat čisto narobe. Razvidno bode to, ko bodem nek slučaj pri malih možjanih navel.

Mali možjani imajo moč na koordinacijo gibanja. Ako so mali možjani desorganizirani, tako postanejo statični krči, to so čudno prisiljena gibanja, in sicer po navadi gibanja nazaj. Če se n. pr. pri kakšnih živalih razrušijo mali možjani z razbeljeno iglo, tako se precej

prekucijo, ker izgubivajo enakotežje, in ako gredó, tako gredó zelo nerodno; one začnó počasi omahlovati čedalje bolj in bolj, dokler padejo in ne morejo več vstati. Ako se mali možjani razrušijo, postane gibanje v „vas deferens“ (semenska vrvca) in ovidukti (eileiter); mali možjani so torej gotovo v nekej zvezi s spolskim aparatom.

Videl je tudi Sir necega vojaka, kateri je bil v Egiptu na zaglavje ranjen, pri katerej priložnosti je en del malih možjan izgubil. Bil je ta vojak spolovilsko nezmožen, in njegovi testikelni so bili atrofirani.

Končno omenim še izrek od Fantonija, ko v možjanih govori, kar še tudi dandenes velja:

„Obscura textura, obscuriores morbi, functiones obscurissimae.“ —

Dr. Anton Arko.

Revalesciera je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več no ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesciera-Biscuiten v pušicah in tabletah 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 43 tas gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaja Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih pakiznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Ehrh, J. Svoboda lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, Spiljetu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviću. (296)

Tržne cene

v Ljubljani 5. januarja t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 30 kr.; — reš 5 gld. 65 kr.; — ječmen 3 gld. 70 kr.; — oves 3 gld. 60 kr.; — ajda 5 gld. 42 kr.; — prosó 3 gld. 70 kr.; — koruza 4 gold. 85 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 40 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram 1 gld. — kr.; — mast — gld. 83 kr.; — špeh trišen — gld. 60 kr.; — špeh poveljen — gld. 78 kr.; jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — telotnine 50 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 80 kr.; — slame 2 gold. 30 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gold. — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Dunajska borza 5. januarja.

(Izvirno telegrafskišno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih 69 gld 40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 73 85
1860 trž. posojilo 112 —

Akcije narodne banke	892	—
Kreditne akcije	195	60
London	113	50
Napol.	9	10 ¹ / ₂
C. k. cekini	5	33
Srebro	104	10

Dr. J. N. Orozel

advokat, dozda v Šmarji pri Jelšah, odpré 3. prosenca 1876 odvetniško pisarno v Mariboru hišna št. 22, Graškega predmestja, in sprejme nadomestovalnega koncipijenta in izurjenega prepisalca. (452—9)

Priporočilo.

Udano podpisani umeteljni in trgovinski vrtnar priporoča svoj obrt p. n. občinstvu. Ustrezati hočem v vsacem obziru, zatorej želi si posebno sedaj prav obilo naročilov, namreč za

dekoriranje pri balih, pri mrličih.

Za tako dekoriranje ima vedno domačih in inozemskih cvetlic. Tudi se dobé pri njem zmirom rožni venci za mrliče, pušeljci za voščila, poroke in veselice, iz najlepših in sveženih cvetlic, hitro in po nizkej ceni.

Naročila sprejema pismeno in ustno. Vnanja naročila oskrbuje proti poštnem povzetki.

Alojz Korsika, (1—1)

umeteljni in trgovinski vrtnar na Poljanah št. 69.

Sprejme se količkaj v odvetniškej manipulaciji izurjen in zraven trézen

pisar

takoj v mojej pisarni v Krškem.

Dr. Karel Koceli. (3—1)

Smrečjevega lesa produkti

iznajdenca jedinega in samega fabrikanta Ivana Jurija Kothea v Berlinu,

Skalitzstrasse št. 7,

in sicer: Coniferen-spirit, Coniferen-zrak z aparatom in Coniferen-likér, imenovan

„Nemški Toddy“.

„Coniferen-spirit“ služi za ugnanje pri revmatizmu, trganje po kostéh, podagro, utrpljenje vsake vrste, trganje in za omivanje pri slabih otrocih in pri oslabiljenim odraslim. Steklenica 1 gld.

„Coniferen-zrak“ S tem je vsak v stani v nekaterih minutah prav naravni smrečje-gozdeni zrak napraviti v sobi. Za bolehné na prsih in pljučah se posebno priporoča. Brez aparata steklenica gl. 1, z aparatom stekl. gl. 2.50.

„Coniferen-likér“ ime-novan „Nemški Toddy“. Jako dišeča, močivna in oživljena pijača od medicinskih avtoritet poskušena in priporočena za krčva v želodci, katar, bolečine pri prebavenji, zgogo, hämorholde, posebno za dareo itd. Cena veike steklenice gld. 1.50, male steklenice 75 kr.

Zaloga za Kranjsko pri

H. L. Wencel-ju,

v Ljubljani, glavni trg.

Naročila iz dežele oskrbe se točno proti poštnem povzetku. (2—1)

4. januarja:
Zvečan: Kuhin iz Štajerja.
Pri Stonu: Zatrzan iz Vac. — Potočnik iz Trsta. — Povše iz Novega mesta.
Pri Mateti: Kraus iz Dunaja. — Skeber iz Prna. — Koch iz Dunaja. — Binder iz Grada. — Kulka iz Dunaja.
Pri Zamorci: Menzinger iz Vrhnike.

Št. 18241.

Razglas.

Opazilo se je, da se zapovdi o oglasovanji posebno pri mesečnih podnajemnikih, dalej pri poslih, rokodelskih pomagaciéh in učencih le mlačno spolnujejo.

Glede na zmerom še veljavni razglas poprej obstoječega policiškega vodstva od 10. marca 1857 št. 1716 se šo enkrat opomni, da se morajo omenjena oglasila naj dalje 24 ur po ustupu v stanovanje, v službo ali v uk, ustmeno ali po oglasilnem listku, ki se pri podpisnem vradu brezplačno dobi, zgoditi.

V ravno tem času se mora tudi izstop oglasiti.

Opuščenje oglasila se bode brez prizanašenja z dnarno globo 5 gld. kaznoval, in se bo ta dnarna kazen pri nezmožnosti plačila v 24 urni zapor spremenila. (460—2)

Mestni magistrat v Ljubljani, 23. decembra 1875.

Franjo Terček

(prej Dragotin Božić)

na glavnem trgu št. 10,

priporoča, ter ob jednom zagotavlja najsolidnejšo postréžbo in naj-nižje cene, in sicer:

Vse metricne mere in uteže

po fabriškej ceni.

Jako lično emailirano in trdno

Kuhinjsko posodo

iz kositarja in vlittega železa, kakor tudi

vsake vrste drugo kuhinjsko orodje.

Natalje vsake bire

kovanje za vrata mobilje in vsako drugo orodje.

(438—?)

Ravno tam je tudi bogata zaloga vsake vrste

orodja za vse rokodelce

znane sloveče firme Ivana Weissa in sina na Dunaji.

Samo v
Pollak-ovej
najstarejšej in slavnejšej

27 kr.

univerzalnej
zalogi blaga
na Dunaji,

Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno najnovejše blago na debelo in na drobno.

Ovčje-volnate oblačilne snove,

najfinejše in modernejše, za vsako saisono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednojne in šotsko karirane in sicer: lüster, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvarij.

Platna, vsake vrste prta na mize iz cvilina in damasta, gradl, bel in barvast, pregrinjala, chiffon ³/₄, celo ³/₄ široki; perkal, turški kreton poleg tisoč drugih rečij.

Popolna zaloga pletenega blaga, zavratnikov za gospode in gospe.

Največa zaloga svilnatih in zametastih trakov v vsakej barvi in širokosti. Ovčje-volnate in blond-čipke tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to

vse le po

27 krajo.

Razpošiljatve proti poštnem povzetku tajok. Izgledki in zaznamek blaga zastonj in franko. (326—23)

Dunajska največa

27 kr.

Zaloga

solidne in znane zanesljive firme

Bernhard Pollak-a
na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-á-vis Weiburggasse),

prodaja jedina z vestno garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovejše

za vsako saisono,

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste, platnena, moderne, kurentnega in pletenega blaga, svilnate in zametaste trake, ravno tako tudi guipir-čipke vsake baže, po eg še tisoč drugih stvarij.

Izgledki i zaznamek blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po poštnem povzetku. (325—25)

Nepristujoče jemlje se nazaj brez zadržka.